

IZLOŽBA KAKVA SE NE VIDA ČESTO

Svijet Vanje Radauša Umjetničkoj galeriji

Izložene su i tzv. Dekalkomanije, odnosno Radaušovi crteži iz 1937. godine

Ovo je retrospektiva s preko 150 djela, odnosno skulptura, crteža, medalja. **Radauš je bio svestran umjetnik koji se izražavao na razne načine**, a ovo je pokušaj da se obuhvate sve njegove faze i ciklusi

Foto Nikša Miletić

U UMJETNIČKOJ GALERIJI DUBROVNIK u petak navečer otvorena je izložba radova velikog hrvatskog kipara Vanje Radauša, a među njima se nalazi i desetak djela koje javnost dosad nije vidjela ili su bila potpuno nepoznata.

Kako je uoči otvaranja izložbe u Dubrovniku 'Od ljubavi do smrti' istaknuo njezin autor Davorin Vujčić, u ovoj retrospektivi umjetnikova opusa izloženo je više od 150 djela.

– Ovo je retrospektiva s preko 150 djela, odnosno skulptura, crteža, medalja. Radauš je bio svestran umjetnik koji se izražavao na razne načine, a

BIOGRAFIJA AUTORA

Značajni protagonist hrvatske umjetnosti

Vanja Radauš rodio se 1906. u Vinkovcima. Od 1924. do 1930. godine studirao je kiparstvo na zagrebačkoj Likovnoj akademiji kod Franješa Mihanovića i Rudolfa Valdeca. Diplomirao je 1930. kod Ivana Meštrovića te odlazi na jednogodišnje usavršavanje u Pariz. Od 1931. izlaže na izložbama u zemlji i inozemstvu, a 1932. postaje član udruženja umjetnika Zemlja, s kojom dijeli socijalnu tematiku i težnju ka autentičnom likovnom izrazu. Od 1940. do 1943. godine radi kao nastavnik na Obrtnoj školi u Zagrebu, nakon čega se pridružuje partizanskom pokretu. Od 1945. do umirovljenja 1969. godine djeluje kao profesor Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Od 1947. je redovni član JAZU; iste godine dodijeljen mu je naslov majstora – kipara te rukovodi Majstorskom radionicom na Zmajevcu u Zagrebu. Uz kiparstvo, Radauš je izvodio crteže i akvarele, objavljivao književna djela, bavio se fotografijom te se s pravom smatra jednim od najznačajnijih protagonista hrvatske umjetnosti XX. stoljeća. Preminuo je u Zagrebu 24. travnja 1975.

ovo je pokušaj da se obuhvate sve njegove faze i ciklusi – rekao je Vujčić te dodao kako se krenulo od njegove lirske faze prije rata.

– Postoji lirska faza od prije rata, zato se izložba i zove 'Od ljubavi do smrti', ali Radauš se vrlo brzo okreće socijalnim problemima i tematizira obespravljene i marginalizirane ljude, nasilje itd. To je sve prije rata, a nakon

uša u ji Dubrovnik

toga on je jedan od onih koji su izašli kao pobjednici. Bio je potpredsjednik ZAVNOH-a, čovjek koji je bio korifej tadašnjeg vremena, ali to nije dugo trajalo. Već sredinom 50-tih godina počinje raditi cikluse koji su imali veze s njegovim unutarnjim tjeskobama i unutarnjim traumama, prvenstveno 'Tifusare', nakon toga 'Panopticum croaticum', 'Krvavi fašnik' itd. sve do 1975. godine kada je počinio samoubojstvo – rekao je autor izložbe te dodao kako su u Dubrovniku izložena i dosada nepoznata djela.

— Na ovoj izložbi postoje blokovi skulptura koji su značajni, svaka prostorija je za sebe izložba. Izloženo je desetak dosad neizlaganih skulptura,

Postoji lirska faza od prije rata, zato se izložba i zove 'Od ljubavi do smrti', ali Radauš se vrlo brzo okreće socijalnim problemima

a i neke nepoznate poput 'Ljubavnog zagrljaja' iz 1930. godine koja je u privatnom vlasništvu -naglasio je Vujčić.

Ustvrdio je i kako su izložene tzv. Dekalkomanije, odnosno Radaušovi crteži iz 1937. godine.

— To su njegovi eksperimenti koji su rađeni u isto vrijeme kao i francuski nadrealisti i to je na neki način anticipacija hrvatske apstraktne umjetnosti – zaključio je autor izložbe.

Skulpture koje su izložene u Umjetničkoj galeriji Dubrovnik do 10. siječnja 2016. godine, posuđene su iz muzeja u Zagrebu i Vinkovcima, ali i privatnih zbirki u Zagrebu, Rijeci i Dubrovniku, a neke su i u vlasništvu Umjetničke galerije Dubrovnik.